

Alessandra Galizzi Kroegel

**Od ratnog heroja do roba ljubavi:
o prikazima Ahileja sa Skirosa u renesansi**

Ovaj tekst propituje ikonografiju dviju slika Johannesa Hispanusa s prikazima nekoliko epizoda iz djetinjstva i mladosti Ahileja. Djela se mogu datirati do sredine 1490. i čini se da potječu iz firentinskog humanističkog kruga. U radu se zaključuje da su slikar i naručitelj u narativu prikaza vjerno slijedili tekst epa *Ahileida* Publija Papinija Stacija. Nadalje, bili su nadahnuti utvrđenom ikonografskom tradicijom, koja se može rekonstruirati zahvaljujući sačuvanim freskama, sarkofazima i drugim predmetima dekorativne umjetnosti iz perioda Rimskog Carstva i kasne antike. Ipak, čini se da se Hispanusove slike oslanjaju na jednu specifičnu slikarsku interpretaciju novijeg datuma: dva oslika s *cassonea*, Majstora Karla III Dračkog (oko 1390.). Drugi dio eseja odgovara na pitanje zašto je prikazivanje Ahilejeva ranog života izuzetno rijetko u talijanskoj umjetnosti do početka 16. stoljeća. Nakon kratkog pregleda pojave Ahileja u književnosti - od starogrčkih i rimskih djela do nekoliko primjera vernakularne literature – odgovor se nalazi u Danteovoj *Božanstvenoj komediji*, u kojoj je heroj smješten u pakao kao jedan od razvratnika što je zasigurno pridonijelo poimanju Ahileja kao ogavnog "roba ljubavi". Njegov će ugled "ratnoga heroja" biti vraćen tek u visokoj renesansi zahvaljujući ponovnom otkriću Homerovih pjesama.